

Vergaderjaar 1988–1989 Nr. 32*

20 370

Regels met betrekking tot de oprichting van de naamloze vennootschap PTT Nederland NV (Machtigingswet PTT Nederland NV)

NADER VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VERKEER EN WATERSTAAT¹

Vastgesteld 3 oktober 1988

De memorie van antwoord gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende nadere opmerkingen en vragen.

§1. Algemeen

1.1. Inleidende opmerkingen

De leden van de fracties van het **C.D.A.** en de **P.v.d.A.** waren de minister erkentelijk voor de snelle en uitvoerige beantwoording van de in het voorlopig verslag gestelde vragen.

De leden van de fractie van de **V.V.D.** dankten voor de beknopte beschouwingen over de positie van de PTT in de toekomstige informatie-maatschappij. De verwevenheid in het vervoersproces komt niet helder te voorschijn. Bewerkstelligt elektronische transmissie niet veeleer substituu-effecten? Zo ja, bestaan terzake tentatieve prognoses?

1.2. Staat als aandeelhouder van PTT Nederland NV

De leden van de fractie van de **P.v.d.A.** merkten op dat in de memorie van antwoord wordt gesteld dat het amendement-Van Gelder/Koetje (Kamerstukken II, 1987/88, 20 370, nr. 18) volgens de beide ondertekenaars van dit wetsvoorstel niet tevens tot strekking had de rol van het parlement te regelen ten aanzien van vervreemding (door PTT Nederland BV) van de aandelen PTT Post BV en PTT Telecommunicatie BV.

Dit zou, zo wordt in de beantwoording gesteld, slecht passen in het gehele wettelijk kader waarbinnen de verzelfstandiging van het Staatsbedrijf der PTT zijn beslag krijgt.

Betekent dit in de praktijk dat de aandelen van de BV's geheel of gedeeltelijk vervreemd kunnen worden? Hoe verhoudt zich de hierboven vermelde stellingname tot de intenties van het aanvaarde amendement-Van Gelder/Koetje (Kamerstukken II, 1987/88, 20 370, nr. 29)?

¹ Samenstelling: Kaland (CDA) (voorzitter), Buijsert (CDA), Schouten (CDA), Boersma (PvdA), Klein Bennink (PvdA), Uijen (PvdA), Heijne Makkreel (VVD), Verbeek (VVD), Tiesinga-Autsema (D66), Barendregt (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Vogt (PSP), Schuurman (RPF), mw. Bolding (CPN), Van der Jagt (GPV).

* De vorige stukken zijn verschenen onder de nummers 227, 227a en 227b van vergaderjaar 1987–1988.

1.3. Financiële aspecten

De leden van de fractie van de **P.v.d.A.** wezen er op dat in de memorie van antwoord wordt gesteld dat thans nog geen inzicht kan gegeven worden in de openingsbalans. Wel wordt gesteld dat de openingsbalans een gezonde en verantwoorde startpositie van de PTT Nederland NV mogelijk moet maken. Dit is het uitgangspunt bij het overleg met de externe accountant. Wat wordt er nu exact verstaan onder de gezonde en verantwoorde startpositie? Wat gebeurt er als de financiële consequenties van de af te sluiten CAO's niet overeenkomen met de ramingen? Kan een indicatie gegeven worden met welke bedragen rekening wordt gehouden? Welke gevolgen heeft de verkregen overeenstemming met betrekking tot de leningsmodaliteiten voor de openingsbalans?

De leden van de fractie van de **V.V.D.** vroegen of de geraamde winst voor 1989 en volgende jaren niet alleen voor uitkering dividend maar ook voor vpb is.

Heeft de maximale winstuitkering van 50% aan de staat betrekking op de winst na vpb?

De leden van de fractie van het **C.D.A.** merkten op dat de minister op bladzijde 7 van de memorie van antwoord ingaat op het primaire dividend waarvoor in de statuten een marktconform percentage zal worden opgenomen. De minister is daarbij niet ingegaan op de vraag wat onder marktconform dividend moet worden verstaan. Daarom herhaalden zij deze vraag, alsmede de vraag welke normen gehanteerd worden bij de vaststelling van een marktconform dividendpercentage.

Marktconformiteit is toch een variabel gegeven; hoe moeten de aan het woord zijnde leden zich dan een vast dividendpercentage voorstellen, dat toch tevens marktconform is?

Is het vastleggen van een vast minimum dividendpercentage niet wezensvreemd in een private onderneming waar het winstniveau een variabel gegeven is dat met name afhankelijk is van de marktsituatie; er kan ook verlies gemaakt worden. Wat is de achtergrond om een vast minimum dividendpercentage in de statuten op te nemen?

Geeft artikel 25 van de ontwerp-statuten niet een voldoende flexibele regeling voor het dividendbeleid?

Gaarne ontvingen de aan het woord zijnde leden ook antwoord op de vraag in het voorlopig verslag of op termijn het beleid niet gericht moet zijn op een situatie waarbij van de staat als aandeelhouder een normaal dividend wordt uitgekeerd en geen bovenmatig dividend?

De leden van de fractie van de **P.v.d.A.** merkten op dat in de memorie van antwoord wordt gesteld dat de hoogte van de dividenduikering steeds zal worden bepaald aan de hand van de concrete bedrijfsresultaten en de ontwikkeling van de financiële positie van de PTT Nederland NV. Hoe verhoudt zich deze stellingname tot het uitgangspunt van budgettaire neutraliteit en de geraamde Rijks(dividend)inkomsten zoals geschetst in de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer (vergaderjaar 1987/88, 20 370, nr. 6, blz. 12)?

De aan het woord zijnde leden merkten voorts op dat in de memorie van antwoord wordt gesteld dat met de PTT is afgesproken dat, indien nodig, door de PTT een voorstel kan worden ingediend tot conversie van achtergestelde leningen in aandelen tot een bedrag van fl. 750 miljoen. Welke gevolgen heeft dit voor de inkomsten van het Rijk zoals weergegeven in de memorie van toelichting (blz. 3)?

De leden van de fractie van de **V.V.D.** merkten op dat uit de uiteenzetting over additionele financiering de conclusie lijkt te kunnen worden getrokken dat de directies van de werkmaatschappijen weinig tot geen beleidsvrijheid hebben met betrekking tot de financiering. Is dat juist en gewenst? De vraag van de aan het woord zijnde leden over de re-allocatie van de cash-flow was misschien te beknopt geformuleerd. Bedoeld was: kunnen de werkmaatschappijen zelfstandig beslissen over de bestemming van de door henzelf gegenereerde cash-flow?

Hoever reikt de autonomie van de directies van de werkmaatschappijen op deze en andere beleidsvelden?

1.4. Splitsing ondernemingsfunctie en openbare nutsfuncties op het terrein van de telecommunicatie

De leden van de fractie van de **P.v.d.A.** merkten op dat in de memorie van antwoord wordt gesteld dat de splitsing geen doel maar een middel is om verholde kruissubsidies te voorkomen. De minister bestrijdt de conclusie dat de evaluatie afgewacht moet worden, voordat tot reorganisatie kan worden overgegaan die moet leiden tot het splitsen van het telecommunicatiebedrijf. Toch wordt ook in de memorie van antwoord gesteld dat de resultaten van de evaluatie de vraag moeten beantwoorden of splitsing het juiste middel is om concurrentievervalsing te vermijden.

Wat is de zin van een evaluatie op dit gebied als het gekozen middel, de splitsing, al van tevoren vaststaat?

De voorzitter van de commissie,
Kaland

De griffier van de commissie,
Dijkstra-Liesveld